

Dr. Tuğçe Duygu KÖKSAL

Avukat

İNSAN HAKLARI HUKUKU BAĞLAMINDA DEZENFORMASYONUN DEMOKRATİK TOPLUM ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ - I

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM DEZENFORMASYON KAVRAMI VE DÜZENLENMESİ

I. Bir Çevrim İçi İfade Biçimi Olarak Dezenformasyon Kavramı	9
A. Dezenformasyonun Tanımı ve Diğer Kavramlarla Karşılaştırılması	10
1. Genel İlkeler Bağlamında Dezenformasyon Kavramına Giriş	12
2. Dezenformasyonun Tanımı ve Benzer Kavramlarla Karşılaştırılması	21
a. Bilgi Bozukluğu Bağlamında Dezenformasyon.....	22
b. Dezenformasyonun Propagandadan Ayrılması.....	27
B. Dezenformasyonun Potansiyel Etki Alanı ve Doğrulamanın Önemi.....	33
1. Çevrim İçi Kamusal Alanda Doğrulama Faaliyetinin Önemi	34
a. Bilgiyi Sorgulama Gerekliliği	34
b. Sorgulanmayan Bilginin Kamusal Tartışmayı Dönüştürücü Etkisi.....	38
2. Doğrulama Faaliyetinin Kurumsallaşması	46
a. Doğruluk Kontrolünde Bilgi Okuryazarlığının Önemi.....	47
b. Doğruluk Kontrolü Araçları.....	57
II. Dezenformasyona Müdahalenin Şekilleri.....	62

A. Dezenformasyonla Mücadelede Devletin Müdahalesi.....	64
1. Genel Olarak Devletin Dezenformasyonla Mücadelede Yeri ..	64
a. Devletin Düzenleme Yetkisinin Yatay Etkisi.....	65
b. Dezenformasyonun Bir Aktörü Olarak Devlet ve Yabancı Etki Sorunu.....	78
2. Dezenformasyonla Mücadele Yöntemi Olarak Ceza Hukuku Araçlarına Başvurulması	95
a. Hukukilik İlkesine Riayet Gerekliğinin Değerlendirilmesi.....	97
b. Dezenformasyonla Mücadelede Anayasa Yargısının Tutumu: TCK Madde 217/A.....	108
c. Hukuki Güvenlik Bağlamında Devletin Kontrolünün Denetimi	118
B. Dezenformasyonla Mücadelede Devlet Dışı Aktörlerin Rolü	127
1. Teknoloji Şirketlerinin Müdahalesinin Kapsamı	129
a. Gözetimin Yeni Aktörlerine Uygulanan İlkelerin Kapsamı.....	131
b. Çevrim İçi Platformların Öz Düzenleyici Olarak Rolü ...	138
c. Teknoloji Şirketlerinin Sorumluluğuna Bağlı Gelişen Sorunlar	146
2. Dezenformasyonla Mücadelede İçerik Üreticilerin Yeri	158
a. Geleneksel Medyanın Çevrim İçi Dönüşümü.....	158
b. Dezenformasyonla Mücadelede Sorumlu Gazetecilik İlkelerinin Önemi.....	166
c. Dezenformasyonla Mücadelede Çevrim İçi Aktörlerin İş Birliği	178

İKİNCİ BÖLÜM

DEMOKRATİK SÖYLEME ETKİLERİ

BAKIMINDAN DEZENFORMASYON

I. Dezenformasyon Bağlamında Zararlı Söylemin Kapsamı	191
---	-----

A. Dezenformasyonun Topluma Yönelik Ayırıştırıcı Etkisi.....	192
1. Demokratik Tartışmayı Tehdit Eden “Zararlı” İçerik Kavramı	194
a. Koruma Kapsamında Olmayan Zararlı İçerik	194
b. Zararlı İçerikten Farklı Olarak Rahatsız Edici İçerik.....	207
c. Göreceli Değerler Üzerinden Zararlı İçerik Tartışması ...	212
d. Antidemokratik Söylem Perspektifinden Zararlı İçerik ..	220
2. Ayrımcılık Temelli Söylem Bağlamında Dezenformasyonla Mücadele	227
a. Ayrımcılık Temelli Söylem Kapsamında Nefret Söylemi Kavramı	228
b. Ayrımcılık Temelli Söylemde Tehlikenin Değerlendirilmesi.....	236
c. Nefret Söylemi Bakımından Ofansif ve Kırılgan Gruplara Yönelik Söylem Eşiği	245
B. Zararlı İçeriğin Siyasi Söyleme Yönelik Etkileri	258
1. Siyasi Söylemin Zararlı Söylemden Ayırıştırılması	259
a. Siyasi İfadeye Hoşgörünün Kapsamı ve Sınırı	260
b. Dezenformasyonla Mücadelede Üst Düzey Devlet Yetkililerinin Korunması.....	268
2. Zararlı İçeriğin Caydırma Aracı Olarak Kullanılması	274
a. Dezenformasyonun Gazetecilik Faaliyeti Üzerindeki Etkisi	275
b. Bir Dezenformasyon Aracı Olarak “Kamu Katılımına Karşı Stratejik Davalama”	285
II. Söylemin Başkalarının Hakları Üzerindeki Etkisi	294
A. İfade Özgürlüğü ve İtibarın Korunması Dengesinde Gri Alanlar	295
1. Dışlama Kültürünün Bireyler Üzerindeki Yansımaları	296
a. Bir Çağrı Aracı Olarak Dışlama Kültürünün Kapsamı	297
b. Bireyin “Unutulma Talebi”	309
c. Dışlama Kültüründe İfşa ve Denge Paradigması.....	321

2. İfade Özgürlüğünün Kullanılmasının Masumiyet Karinesine Yansıması.....	328
a. Yargılamaya Konu İddiaların Kamuoyuyla Paylaşılması Sorunu.....	329
b. Masumiyet Karinesine İlişkin Usuli Güvencenin Adli Makamlar Yönünden Bağlayıcılığı.....	335
c. Masumiyet Karinesi ve Özel Hayatın Korunması Arasındaki Eşik	342
B. Dezenformasyonun Etkileri Bakımından Usuli Güvenceler	350
1. Denge Analizinin Kapsamı.....	351
a. Denge Analizinde Yerel Makamların Rolü ve Takdiri.....	351
b. Denge Analizinde Rol Oynayan Kriterler	356
c. Denge Analizinin Çevrim İçi Ortama Özgü Kriterleri	365
2. İspat Yüküne İlişkin Güvenceler.....	370
a. Olgu ve Değer Yargısının İspat Yükü Üzerinden Değerlendirilmesi.....	371
b. İyi Niyet Unsurunun Kapsamı.....	377
c. İspat Yükü Kapsamında Doğruluk Savunması	381
SONUÇ	391
KAYNAKÇA.....	401